

ВІДЗИВ
офіційного опонента про дисертацію
Лун Фен
“Формування політичної культури студентів в університетах КНР, України та
Франції (порівняльний аналіз)”,
поданої на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.01 –
загальна педагогіка та історія педагогіки

Політична культура являє собою динамічне явище, яке змінюється разом із розвитком суспільства. Формування політичної культури студентської молоді в Україні особливої уваги набуває за умов сучасності – час, коли загостреними є питання національно-патріотичного виховання, публічного волевиявлення, свободи слова. Отже, актуальність рецензованої роботи обумовлена посиленням значущості політичної культури для сучасних студентів, яка безпосередньо впливає на формування їхньої політичної свідомості та політичної поведінки.

Звернення дисертантки до досвіду КНР та Франції у формуванні політичної культури студентів в університетах із подальшим проведенням компаративного аналізу із досвідом України у цьому є сміливим та поміркованим кроком. Як відомо, французькі студенти є політично активним прошарком суспільства з давніх часів й до нині (Травневі заворушення 1968 року, протести через освітню реформу 2018 року тощо). У свою чергу вибір КНР для проведення порівняльного аналізу не є випадковим. Цього року виповнилося тридцять років трагічним подіям 1989 року на площі Тяньаньмень, в результаті яких загинула величезна кількість політично активних студентів. Зазначені політичні протести студентської молоді не тільки змінили хід історії країн, але й започаткували нове ставлення до політичної культури студентів в університетах.

На тлі політичних подій в Україні (Майдани) та усвідомленої участі у них української молоді важливим постає завдання звернення до досвіду

інших країн у питанні формування політичної культури студентів із метою подальшого творчого використання результатів дослідження.

Схвальним є рішення Лун Фен зосередити увагу на відстеженні розвитку політичного стану країн в історичній ретроспективі та його вплив на моральність народу. Таким чином авторка демонструє передумови для певної політичної культури притаманній конкретній країні.

Робота має історико-педагогічний характер, а це вимагає від дисертантки дотримання певних вимог до її написання, а саме: відображення організаційної, змістової, процесуальної, прогностичної характеристик. Так, аналізуючи організаційний аспект дослідження, зазначимо: робота виконана із традиційною для історико-педагогічних робіт структурою (теоретичний і практичний розділ, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел, додатки).

Важливо зазначити, що якість проведеного дослідження значно підвищується за рахунок використання пошукувачем літературних джерел китайською мовою, також схвальним є охоплення широкого спектру джерел: від філософських вчень Конфуція до нормативної законодавчої бази тощо.

До достоїнств дисертації можна віднести дослідження, аналіз та узагальнення досвіду формування політичної культури студентів в університетах КНР, України та Франції (методів: вивчення певних навчальних дисциплін, проведення тематичних заходів тощо; форм: аудиторна та позааудиторна робота тощо).

Особливістю дослідження є висвітлення ролі державних громад, профспілкових організацій та політичних партій у формуванні політичної культури студентів університетів КНР, України та Франції.

Також корисним став досвід диференціації у законодавчому просторі

педагогів із формування політичної культури студентів в умовах українських університетів.

Здійснений порівняльний аналіз може бути використаний при викладанні курсу “Порівняльна педагогіка”, “Педагогіка вищої школи”, “Історія педагогіки”, у підготовці підручників і посібників з педагогіки для студентів й аспірантів.

Отже, засвідчуємо новизну поставленої проблеми, шляхів її реалізації, а також виваженість отриманих результатів дослідження.

Високо оцінюючи дане дослідження, висловимо зауваження і побажання:

1. На наш погляд, для більш чіткого сприйняття інформації не завадило б супроводжувати авторською оцінкою якісний аналіз дефініції “політична культура”.

2. Бажано було б подати у роботі більше інформації про існуючі громадські організації Китаю, України та Франції, які беруть участь у формуванні політичної культури студентів університетів.

3. Не стало б зайвим додати до дослідження статистичні дані щодо відсотку студентів університетів КНР, які вступають до політичних партій та громадських організацій. Такі дані наглядно продемонстрували б їхній вплив на формування політичної культури молоді.

4. На наш погляд, для більш чіткого сприйняття інформації доцільно представити результати порівняння форм та методів формування політичної культури студентів університетів Китаю, України та Франції у вигляді таблиці.

Висловлені зауваження й побажання мають дискусійний характер, принципово не знижують позитивної оцінки рецензованої роботи. У дисертації поставлена й вивчена важлива наукова проблема, усебічно проаналізовані одержані результати, сформульовані теоретично та практично значимі висновки і рекомендації.

Висновок: дисертація Лун Фен “Формування політичної культури студентів в університетах КНР, України та Франції (порівняльний аналіз)”, є завершеним, самостійним дослідженням, виконаним на належному науковому рівні, відповідає вимогам до кандидатських дисертацій, а саме: пп. 9, 11-15 “Порядку присудження наукових ступенів”, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567 зі змінами, внесеними згідно постанови КМ за № 656 від 19.08.2015р., № 1159 від 30.12.2015р., 567 від 27.07.2016р., а її авторка, Лун Фен, заслуговує присвоєння їй наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки.

Офіційний опонент –

Кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки,
методики та менеджменту освіти
Української інженерно-педагогічної
академії

Хотченко І.А.

Засвідчую підпис Хотченко І.А.

Проректор з наукової роботи проф. Купрієнов О.В.

